

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 35/18

Møtedato: 12.04.2018

Dato: 03.04.2018

Arkivsaknr: 2018/4081

Årsmelding Holbergprisen 2017

Saken gjelder:

Holbergprisen har siden 2004 årlig blitt tildelt forskere som har gitt særlig betydningsfulle bidrag innen fagområdene humaniora, statsvitenskap, juss og teologi. I tillegg til den internasjonale Holbergprisen, utdeles Nils Klim-prisen til en yngre nordisk forsker innenfor prisens fagområder, og Holbergprisen i skolen, som er en nasjonal forskningskonkurranse blant elever i den videregående skole. Holbergprisen finansieres over statsbudsjettet og administreres av UiB på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Ved siden av styre og sekretariat, har de tre prisene egne fagkomitéer.

I 2017 gikk Holbergprisen til professor Onora O'Neill, filosof, University of Cambridge, og Nils Klim-prisen til professor Katrine Vellesen Løken, samfunnsøkonom, Universitetet i Bergen. Holbergprisen i skolen ble tildelt elever ved henholdsvis Elvebakken videregående skole, Vestby videregående skole og Olsvikåsen videregående skole, mens lærerprisen gikk til Trond Waage ved Olsvikåsen videregående skole.

Arbeidet med å øke synligheten til Holbergprisen fortsatte i 2017. Holbergprisen satser videre på å fortsatt å videreutvikle sin arrangementsportefølje, med særlig vekt på å profilere Holbergprisen internasjonalt og å videreutvikle Holbergdebatten. Arbeidet mot barn og unge har også blitt styrket gjennom økt aktivitet for Holbergprisen i skolen, med en stor økning i søknadsskoler og en bred geografisk spredning på deltagerkolene.

I 2017 var tildelingen fra Kunnskapsdepartementet på 11 864 000 kroner, hvorav 4 870 000 kroner ble fordelt på prispenger og 6 912 494 kroner til drift av prisen, inkludert arrangementer og informasjonsvirksomhet. Den store aktiviteten i 2017 bidro til at prisen fikk et underskudd på 317 400 kroner i forhold til budsjettet. Underskuddet er primært knyttet til gjennomføring av arrangement, informasjonsarbeid og økte lønnsutgifter. For å justere for det negative avviket i 2017, blir det lagt opp til en tettere oppfølging av utgifter knyttet til arrangement og informasjonsarbeid. I 2018 øker også Kunnskapsdepartementet bevilgningen til Holbergprisen med 3,1 millioner kroner, hvilket har gjort det mulig for prisen å levere et styrket budsjett for 2018, som vil gå i balanse.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret godkjenner årsmeldingen for Holbergprisen for 2017.

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

Vedlegg:
1. Årsmelding for Holbergprisen 2017

ÅRSMELDING 2017

Innhold

1. Om Holbergprisen	3
2. Prisvinnere 2017	4
3. Arrangementer og møter i 2017	5
4. Nominasjoner i 2017	7
5. Medie- og informasjonsarbeid	11
6. Holbergprisen i skolen.....	13
7. Økonomi.....	14
8. Holbergsekretariatet, styret og fagkomitéer	15

1. Om Holbergprisen

Holbergprisen ble etablert av Stortinget i 2003 og var opprinnelig finansiert gjennom Ludvig Holbergs internasjonale minnefond. I 2013 ble fondet avviklet, og prisene finansieres nå over statsbudsjett med tilskudd fra Kunnskapsdepartementet til Universitetet i Bergen (UiB). Holbergprisen forvaltes av UiB på vegne av Kunnskapsdepartementet. UiB har nedsatt et eget styre for Holbergprisen. Styret skal sørge for bred forankring for prisen og tilliggende aktiviteter gjennom å involvere relevante aktører og miljøer, nasjonalt og internasjonalt.

Tildelingen fra KD i 2017 var på kr. 11 864 000. Dette er fordelt med kr. 6 912 494 til drift av prisen, inkludert arrangementer og informasjonsvirksomhet, og kr. 4 870 000 på prispenger. Tilskuddet skal benyttes til Holbergprisen, Nils Klim-prisen (nordisk pris for yngre forskere), Holbergprisen i skolen (aktiviteter for barn og unge) og arrangementer i tilknytning til prisutdelingen og promotering av prisene.

Ved siden av styret og sekretariat har de tre prisene – Holbergprisen, Nils Klim-prisen og Holbergprisen i skolen – egne fagkomitéer.

2. Prisvinnere 2017

Holbergprisen

Professor Onora O'Neill, filosof, University of Cambridge.

Nils Klim-prisen

Professor Katrine Vellesen Løken, samfunnsøkonom, Universitetet i Bergen.

Holbergprisen i skolen

1. pris: Aina Pedersen, Beate Haugen, Helene Storenes, Helene Storsæter, Serina Hansen, Dahlske videregående skole, «Prestasjonskulturens bakside – Puggedop».

2. pris: Kanwarjot Kaur, Elvebakken videregående skole, «Norge og ressursenes forbannelse».

3. pris: Brynjar Morka Mæhlum, Vestby videregående skole, «Blir jeg studieforberedt?».

Lærerprisen: Trond Waage, Olsvikåsen videregående skole, «Et prosjekt om prosjektet».

3. Arrangementer og møter i 2017

17. januar	Møte i Nils Klim-komiteén (Bergen)
10. februar	Møte i Holbergkomitéén (Paris) Mottakelse ved Den norske ambassaden i Paris med Julia Kristeva
16. februar	Styremøte for Holbergprisen (Bergen)
14. mars	Kunngjøring av Holbergprisen og Nils Klim-prisen
8. mai	Møte for fagjury for Holbergprisen i skolen og kunngjøring av finalistene (Bergen)
6. juni	Nils Klim-samtalen 2017: «The Social Costs of Incarceration» Masterclass 2017: «Judgement and Interpretation» Holbergsamtalen 2017 (NRK Kunnskapskanalen) Middag med rektor som vertskap
7. juni	Holbergsymposiet 2017: «Ethics for Communication» Holbergforelesningen 2017: «Justice without Ethics: A Twentieth Century Innovation?» Fagdag for finalistene til Holbergprisen i skolen Middag med Bergen kommune som vertskap
8. juni	Prisutdeling for Holbergprisen i skolen Prisutdeling for Holbergprisen og Nils Klim-prisen Regjeringsbankett til ære for årets prisvinnere
9. juni	Holbergsamtalen 2017 på Litteraturhuset i Oslo
22. september	Faglig arrangement og mottakelse ved American Academy of Arts and Sciences med Stephen Greenblatt og Manuel Castells (Boston)
27. september	Mottakelse ved Det norske generalkonsulatet i New York med Michael Cook (New York)
28. september	Arrangement ved The New York Public Library med Stephen Greenblatt (New York)
28. september	Holbergprisen i skolen på Forskningsdagene UNG (Bergen)
5. oktober	Styremøte for Holbergprisen (Bergen)
20. oktober	Møte i Holbergkomitéén (Wien)
8.-9. november	Lærerseminar Holbergprisen i skolen (Bergen)
1. desember	Seminar for lærere i samarbeid med Fritt ord-konkurransen «Kildebevissthet og kritisk tenkning i en polarisert tid» (Bergen)
2. desember	Holbergdebatten 2017 «Propaganda, Facts and Fake News» (Bergen)

I 2017 har Holbergprisen fortsatt å videreutvikle sin arrangementsportefølje, med særlig vekt på å profilere Holbergprisen internasjonalt og videreutvikle Holbergdebatten.

Holberguken

Under Holberguken 6.-9. juni 2017 gjennomførte Holbergprisen 12 arrangement, blant annet Holbergsymposiet 2017 «Ethics for Communication», Nils Klim-seminaret «The Social Costs of Incarceration» og fagdag for finalistene fra Holbergprisen i skolen. I tillegg videreførte man arrangementsporteføljen fra 2016.

Promoteringsarrangementer

Hovedvekten av promoteringsarrangementene som ble gjennomført i 2017 var knyttet til promoteringsreisen til USA. Totalt ble det gjennomført tre arrangementer på reisen. Det første var ved American Academy of Arts and Sciences i Cambridge, Massachusetts, der prisen arrangerte en samtale mellom de to tidligere prisvinnerne Stephen Greenblatt og Manuel Castells, samt påfølgende mottakelse. Det ble så arrangert en mottakelse ved Det norske generalkonsulatet i New York, der tidligere prisvinner Michael Cook bidro med et kort foredrag. Til slutt var Holbergprisen medarrangør for en samtale mellom Stephen Greenblatt og dramatiker Tony Kushner ved The New York Public Library. I tillegg arrangerte Holbergprisen en mottakelse ved Den norske ambassaden i Paris, i forbindelse med møtet i Holbergkomitéen våren 2017.

I 2018 planlegger sekretariatet å gjennomføre to promoteringsarrangementer i forbindelse med komitémøtene i København og Amsterdam i januar og februar. Nils Klim-prisvinnerne Rebecca Adler-Nissen og Claes de Vreese og vil bidra med korte faglige innlegg på disse arrangementene.

Holbergdebatten

Holbergdebatten ble arrangert for andre gang 2. desember 2017 i Universitetsaulaen i Bergen. Arrangementet ble gjennomført i forbindelse med Ludvig Holbergs fødselsdag og hadde som målsetting å profilere Holbergprisen også i høsthalvåret, samt å nå bredere ut til allmennheten. Arrangementets tema var i 2017 «*Propaganda, Facts and Face News*». Hovedinnleder var Julian Assange (WikiLeaks), som deltok i arrangementets første del via videolink. Panelet bestod av Jonathan Heawood (IMPRESS) og John Pilger (freelance-journalist), som innledet andre del av arrangementet. Faglig leder Ellen Mortensen var moderator for Q&A og samtalen mellom Heawood og Pilger, mens kommunikasjonsrådgiver Ole Sandmo intervjuet Assange etter hans innledning.

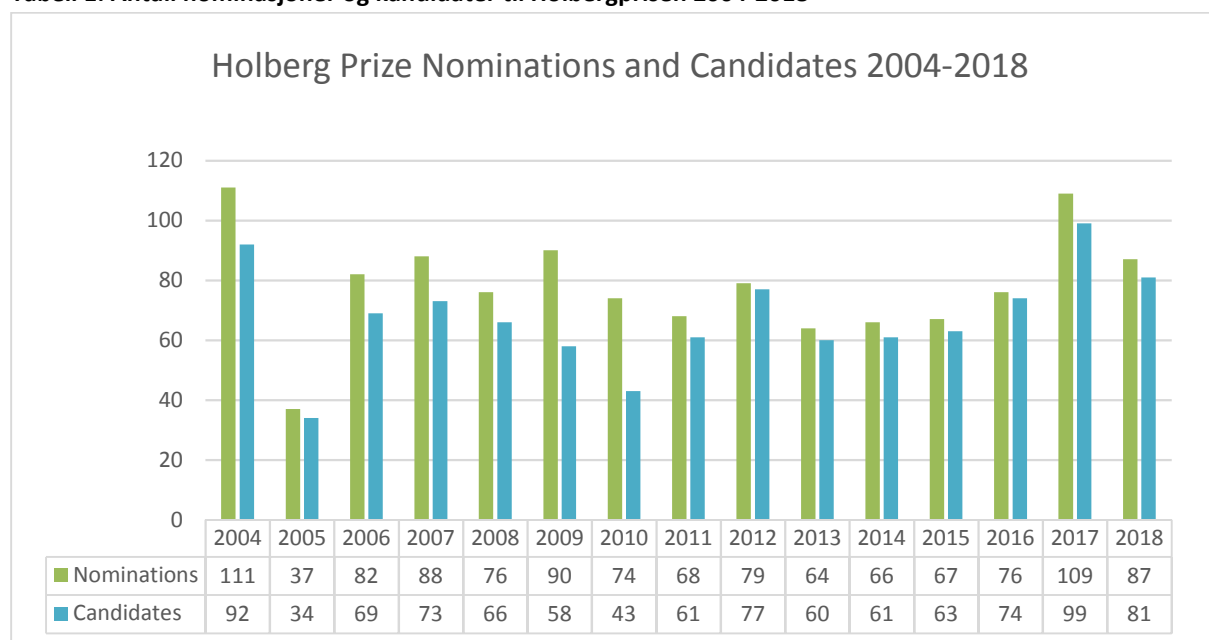
4. Nominasjoner i 2017

Holbergprisen

Holbergprisen fikk inn i alt 87 nominasjoner på 81 kandidater innen nominasjonsfristen 15. juni 2017. Dette er litt over gjennomsnittet sammenliknet med tidligere år.

- 29% av kandidatene har også blitt nominerte tidligere år, mens 71% er nye navn.
- 31% av nominatorene har også nominert kandidater til Holbergprisen tidligere.
- 43% av nominasjonane har nominator og kandidat som hører til same institusjon.
- 1 posthum nominasjon og 1 nominasjon som faller utenfor relevante fagfelt.
- Av de nominerte er 59 menn og 28 kvinner.

Tabell 1: Antall nominasjoner og kandidater til Holbergprisen 2004-2018

Geografisk fordeling

Også i år er akademiske miljøer i Nord-Amerika og Europa sterkt representerte i statistikken, mens andelen nominasjoner og kandidater fra Asia, Afrika og Sør-Amerika er lav.¹ Tabellene under viser de 10 nasjonene som har flest kandidater og nominatorer de siste to årene. I 2018 topper USA (45), Storbritannia (9) og Tyskland (6) som vanlig statistikk over antall kandidater. Øvrige land er representerte med 0-3 kandidater.

Det er stort sett den samme geografiske fordelingen som går igjen i statistikken for nominatorer, med noen flere navn fra Norden. USA (25), Norge (10) og Storbritannia (9) ligger her øverst på listen.

¹ Nasjonalitet er her regnet etter institusjonstilknytning, ikke statsborgerskap eller etnisk opphav.

Tabell 2: Topp 10 land – kandidater og nominatorer

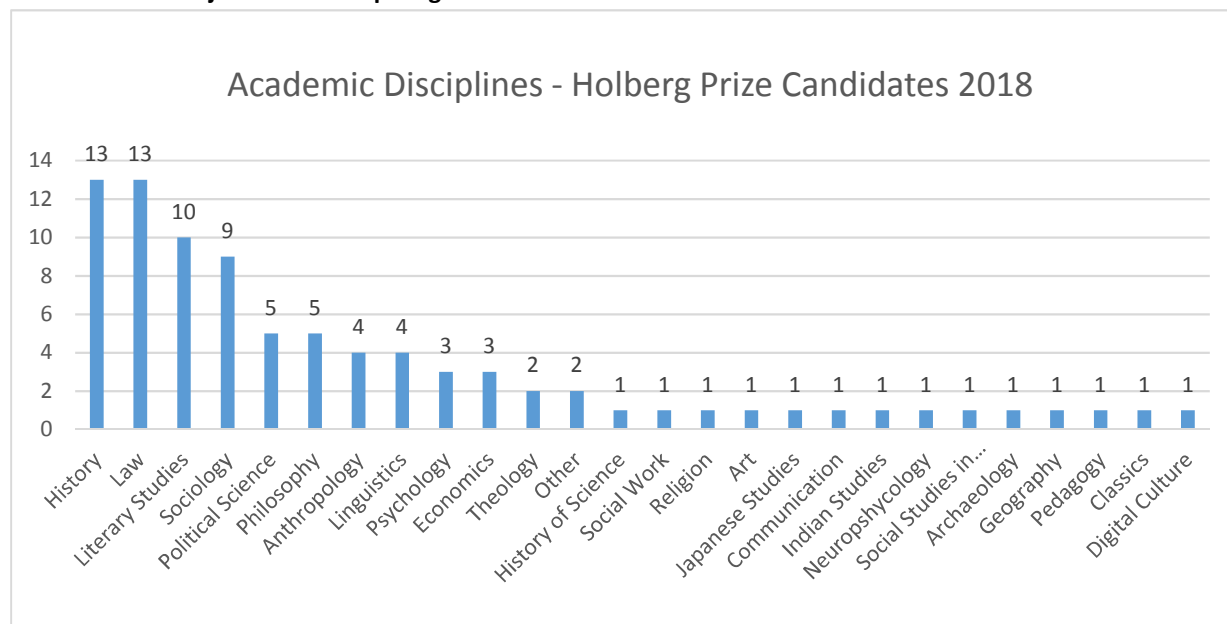
TOPP 10 LAND: KANDIDATAR	2017	2018	Totalt 04-18
USA	36	45	470
Storbritannia	17	9	171
Tyskland	10	6	62
Argentina	1	3	5
Sveits	0	2	17 (9 i 2007)
Kina	2	2	8
Frankrike	2	2	40 (12 i 2004)
Nederland	4	2	21
Kannada	4	2	67 (21 i 2009)
Danmark	2	2	25

TOPP 10 LAND: NOMINATORAR	2017	2018	Totalt 04-18
USA	30	25	367
Norge	11	10	107
Storbritannia	10	9	151
Tyskland	8	7	72
Danmark	2	5	35
Argentina	0	5	7
Israel	9	4	30
Kina	2	3	13
Nederland	2	3	20
Itala	3	3	25

Faglig fordeling

I grovinnledning er det flest kandidater fra humaniora (40) og samfunnsvitenskapene (25), i tråd med trenden fra tidligere år. I en mer nyansert inndeling er rettsvitenskap (13), historie (13), litteraturvitenskap (10) og sosiologi (9) de fagfeltene som har flest nominasjoner i 2018.

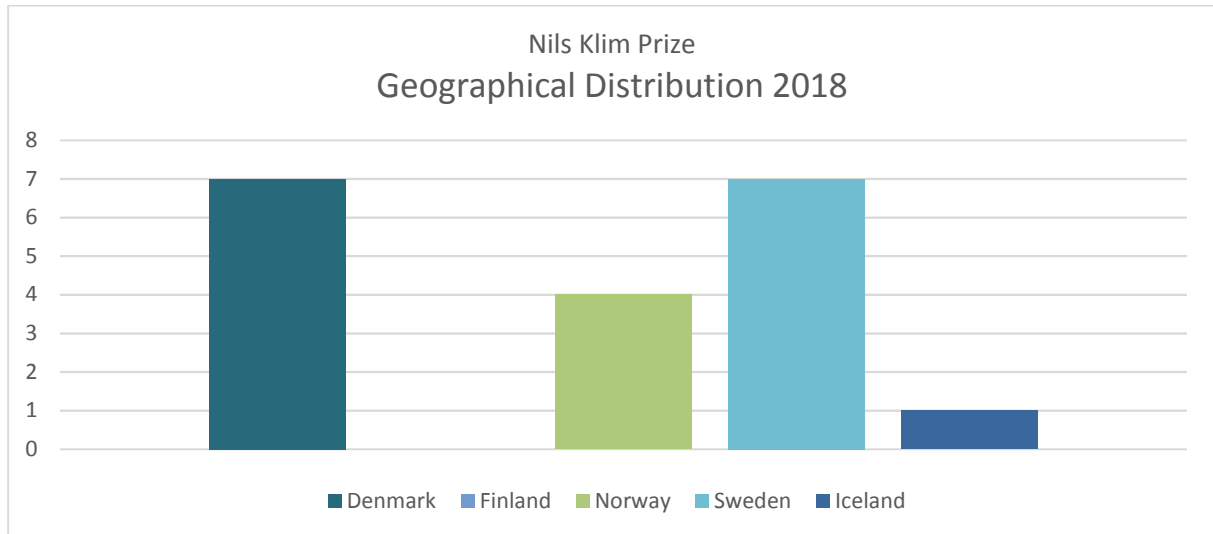
Tabell 3: Nominasjonene fordelt på fag

Nils Klim-prisen

Nils Klim-prisen fikk inn hele 19 nominasjoner til fristen 15. juni. Dette er det høyeste antallet nominasjoner hittil. Nesten en tredjedel av kandidatene er nominerte fra Københavns Universitet. 8 av de nominerte er kvinner og 11 er menn. Når det gjelder faglig fordeling er det svært mange nominerte fra samfunnsvitenskapene i år. En av kandidatene fra Sverige har medisin som fagfelt og faller derfor automatisk bort.

Tabell 4: Geografisk fordeling for Nils Klim-nominasjonene 2018

Nominasjonsutlysning

Hoveddelen av arbeidet med nominasjonsutlysningen skjer i perioden fra nyttår fram til nominasjonsfristen den 15. juni hvert år. I 2017 har arbeidet omfattet følgende tiltak:

- Oppslag på Holbergprisens nettsider.
- Masseutsending med materiell og nominasjonsplakater til aktuelle institusjoner i inn- og utland per post.
- Målrettet informasjonskampanje gjennom fagkomité og nettverk (brev + e-post)
- Bred e-postkampanje via Mailchimp.
- Tradisjonell annonsering i trykte publikasjoner og nettmedium.
- Annonsering via sosiale medier: Facebook, Twitter.

En viss pekepinn på om effektiviteten til de ulike tiltakene finner vi i tilbakemeldingene fra nominasjonsskjemaet på nett. Det ser ut til at kombinasjonen av flere tiltak er viktig, men at personer vi har nådd via e-post, gjennom nettverk og direkte kontakt med fagmiljøene utgjør den største andelen av de som til slutt velger å nominere.

Postutsending

I 2017 ble det sendt ut rundt 450 postbrev til institusjoner internasjonalt og 150 brev til institusjoner i Norden. Plakatene med nominasjonsutlysningen er oversatt til flere språk. Plakatene for Holbergprisen finnes på engelsk, fransk, tysk og spansk, mens plakatene for Nils Klim-prisen finnes på engelsk, svensk og finsk. Mottakerne er i hovedsak presidenter, rektorer, prodekaner for forskning og tilsvarende ledelser ved større universiteter / akademier / forskingsinstitusjoner.

E-postkampanje

Vi bruker utsendingstjenesten Mailchimp for å nå ut til potensielle nominatorer per e-post. Mottakerne er professorer, rektorer og andre vitenskapelig ansatte ved forskingsinstitusjoner over hele verden. I alt ble det sendt ut ca. 9000 e-poster til 4500 mottakere våren 2017. Særsilt for Nils Klim-prisen ble det gjennomført en målrettet informasjonskampanje mot fagkomitéens og

sekretariatets nettverk i Norden. Det høye antallet nominasjoner for Nils Klim-prisen i 2018 kan være en indikasjon på at dette tiltaket hadde effekt.

Annonsering

Fra mars–juni ble det plassert fem annonser i publikasjonene Times Literary Supplement, London Review of Books, Chronicle of Higher Education og Klassekampen. Den sparsomme bruken av trykte annonser skyldes både en stram budsjettsituasjon i 2017 og ønsket om å kunne disponere flere midler til annonsering på Facebook.

Annonsering via Sosiale medier

I løpet av de siste årene har kampanjer i sosiale medier blitt etablert som et viktig supplement til annonsering i trykte publikasjoner. Primært er det snakk om sponning av enkeltposter på Facebook. Selv om Facebook ikke nødvendigvis er det mediet der vi treff kjernemålgruppa, gir hver post god potensiell rekkevidde overfor fagmiljø, enkeltpersoner og yngre forskere som vi kanskje ellers ikke ville ha nådd. Til tross for stadig nye omlegginger av algoritmene, er dette stadig en relativt kostnadseffektiv annonseringsplattform.

5. Medie- og informasjonsarbeid

Nettstedet holbergprisen.no

Nettsiden, www.holbergprisen.no, er en viktig kanal for formidling av Holbergprisens aktiviteter. Her legges det ut informasjon om prisvinnere og arrangementer, strømmelenker og filmopptak fra arrangementer, intervjuer og medieinnhold av ulik art. Holbergprisens nettsider hadde 75500 besøk fra 57300 brukere i 2017. Dette utgjør en økning på omkring 8%, sammenliknet med 2016. Tilsvarende ser vi også at besøkstallene fra sosiale medier har økt markant gjennom året.

Tabell 1: Besøkende til www.holbergprisen.no

	Økter totalt	Unike besøkende
Endring i %	+8 %	+ 12 %
2017	75500	57300
2016	69786	50848

Den demografiske fordelingen for brukerne til nettsiden er omtrent tilsvarende tidligere år. Stadig er det flest besøkende fra Norge (73,8%). Som det fremgår av tabellen over utgjør besøk til Skoleprisens sider omtrent halvparten av disse treffene. Videre på listen er det er verdt å merke seg at besøkstallene fra USA (4,17%) og Storbritannia (2,61%) har gått noe ned, sammenliknet med 2015. Dernest finner vi Danmark, Sverige, Tyskland og Canada, som hver har en besøksprosent på 1-2% av totalen.

Sosiale medier

Satsingen på sosiale medier som kommunikasjonsplattform har blitt videreført i 2017. De viktigste plattformene er stadig Facebook og Twitter, men Holbergprisen holder også kontoer på Youtube, Flickr, Reddit og Soundcloud. Nytt av året er at lydopptakene som legges ut på Soundcloud også publiseres som Podcaster, noe som gir publikum mulighet til å abonnere på programmer fra Holbergprisen via iTunes, eller dedikerte Podcast-applikasjoner. Publiseringen av Holbergdebatten 2017: Propoganda, Facts and Fake News som filmklipp til Youtube har vært en stor suksess, sammenliknet med tidligere utgivelser. Ved utgangen av januar hadde klippet allerede over 22 000 visninger, som er langt mer enn noen andre filmer som har blitt lagt ut tidligere.

Tabell 2: Aktivitet på sosiale medier

ÅR	Holbergprisen Facebook		Holbergprisen i skolen Facebook		Twitter	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Antall følgere pr. 31. desember	2153	2390	361	454	1126	1330
Antall saker	137	163	81	70	268	211

I løpet av 2017 har det vært en jevn økning i antall følgere og generelt gode tall for aktiviteten på sosiale medier. Rekkevidden for enkeltposter på Facebook har gått mye ned de siste årene, noe vi

antar først og fremst skyldes endringer i Facebooks forretningsmodell og algoritmer. Holbergprisen i skolens dedikerte Facebookside gjør det fortsatt veldig bra. Denne blir også nå brukt som utgangspunkt for et lærernetverk tilknyttet skoleprosjektet.

Mediedekning

Mediedekningen i 2017 har i hovedsak vært konsentrert rundt kunngjøringen 11. mars, Holberguken 6. - 9. juni, NYPL-arrangementet i New York 28. september og Holbergdebatten den 2. desember. Holbergprisen har hatt bred omtale i nasjonalt og internasjonalt. Når man regner med Holbergsamtalen for NRK og Holbergprisens podcast, gjennomført i samarbeid med the British Academy, har holbergprisvinneren gjennomført hele 14 lengre intervjuer i norske og utenlandske medier i forbindelse med kunngjøringen og Holberguken. Samlet har oppslagene i 2017 økt ytterligere i antall, sammenlignet med året før, og de inkluderer saker i medier som The New York Times, Times Higher Education, Süd-Deutsche Zeitung, The Times og Chronicle of Higher Education. De ulike arrangementene under Holberguken ble i all hovedsak dekket i norske medier, blant annet med kronikk i Morgenbladet og statsrådsinnlegg i BT, samt prisvinnerintervjuer med blant annet TV2 Nyhetskanalen, BT, og NTB. Når det gjelder den omfattende mediediskusjonen i etterkant av Holbergdebatten, pågår denne fremdeles pr. medio februar 2018.

Filmopptaket fra Holbergsamtalen ble sendt på NRK Kunnskapskanalen 14. oktober. Programmet hadde 71.000 seere, mot 79.000 i 2016. Seertallet er nesten dobbelt så høyt som gjennomsnittet (36.300) for alle målte programmer på alle kanaler samme dag. Programmet er i tillegg lagt ut på nrk.no, samt Holbergprisens Youtube-kanal, og det vil bli sendt i reprise våren 2018.

Når det gjelder Holbergprisen i skolen, har det vært mest mediedekning knyttet til henholdsvis kunngjøringen av finalistene i mai og av priskunngjøringen og -utdelingen, som fant sted under Holberguken. I tillegg var det et større oppslag i Klassekampen i forbindelse med lærerseminaret 1. desember, som ble arrangert i samarbeid med Fritt Ord, i forbindelse med at Holbergdebatten neste dag hadde et tilsvarende tema.

6. Holbergprisen i skolen

Holbergprisen i skolens årshjul går fra søknadsfristen i oktober til prisutdelingen under Holberguken i juni. For 2016/2017 ble 12 skoler valgt ut blant 19 søkere. For 2017/2018 er det valgt ut 12 skoler blant 25 søkere. Økningen i søknadsskoler er gledelig, og lover godt for en planlagt utvidelse av antall skoler i kommende år.

I april 2017 ble HiS presentert for Opplæringsavdelingen i KD under deres stabsmøte, og samarbeidet med avdelingen har vært svært positivt for videreutviklingen av HiS. I 2018 har Kunnskapsdepartementet forslått en særskilt styrking av Holbergprisen i skolen (HiS). Gjennom en direkteoverføring fra Opplæringsavdelingen til Forskningsavdelingen i KD er HiS bevilget 1 million til utvidelse og styrking av prosjektet. I 2018 vil HiS derfor styrke sin administrasjon med en stilling for å kunne tilby prosjektet til stadig flere elever og skoler.

Den geografiske spredningen av skolene er et positivt trekk ved søknadene i 2016/2017 og 2017/2018. Nord-Norge, som har vært et satsningsområde i flere år, er godt representert. Vi har også med fylker som ikke har deltatt tidligere. Det ble i 2017 gjort en justering av den geografiske fordelingsnøkkelen slik at Midt-Norge er representert som eget område. Nøkkelen legger vekt på geografisk spredning, og fordelingen mellom nye skoler og skoler som har deltatt tidligere. I sin søknad leverer skolene også et motivasjonsbrev og informasjon om planlagt gjennomføring.

Hver enkelt av de 12 skolene får besøk fra sekretariatet i løpet av desember og januar. I tillegg får alle skolene besøk og veiledning fra en forsker tilknyttet universitet eller høyskole i skolens nærområde. Forskeren veileder elevene underveis i prosjektene på blant annet forskningsdesign, metode og analyse. Tilbakemeldingene fra skolene er at besøkene er svært viktige i oppfølgingen av forskningsprosjektene, og at kontakten med universitet og høyskoler er stimulerende. Videre er forskningskonkurransen med på å gi en merverdi utover selve forskningsperioden og fungerer godt som et studieforberedende prosjekt.

HiS jobber med å fremheve lærerens viktige rolle i den videregående skole. 8. og 9. november ble det årlige fagseminaret for lærerne som deltar i årets Holbergprisen i skolen arrangert. Ansvarlig for fagseminaret var fagkonsulent Hans Jacob Ohldieck, og tema var «Etikk, makt og metode». Lærerne som deltar får innføring i ulike metoder innenfor samfunnsfagene og de humanistiske fagene sammen med et faglig påfyll. Seminaret er også en anledning til å bli kjent med rammene for skoleprosjektet. Lærerne har gitt uttrykk for at deltagelsen på seminaret og i skoleprosjektet er inspirerende og at det bidrar til faglig utvikling. I tillegg til resultatene er det denne tette oppfølgingen, med vekt på forskningsprosessen, som skiller Holbergprisen i skolen fra andre nasjonale elevkonkurranser.

Arrangementene for Holbergprisen i skolen under Holberguken ble gjennomført på en vellykket måte, og særlig var elevenes presentasjoner under middagen på Sjøfartsmuseet med på å vise frem elevenes arbeid. I 2017 ble det også arrangert et lærerseminar i samarbeid med Fritt Ord-konkurransen i anledning Holbergdebatten. Seminaret var åpent for lærere i den videregående skole, og hele 45 lærere fra hele landet deltok. Tema for seminaret var «Kildebevissthet og kritisk tenkning i en polarisert tid», og i tilbakemeldingene trakk deltagerne frem at det ble et aktuelt og variert seminar, med relevans for egen undervisning. Samarbeidet med Fritt Ord-konkurransen fungerte godt, og seminaret var en god mulighet til å presentere de respektive prosjektene.

7. Økonomi

Inntekter og kostnader i 2017

Tildelingen til Holbergprisen fra Kunnskapsdepartementet (KD) var i 2017 på kr. 11 864 000. I tillegg mottok Holbergprisen tilskudd fra Universitetet i Bergen (UiB) til lønn (kr. 458 000), samt tilskudd fra Bergen Kommune (kr. 100 000), UiB (kr. 10 000), og fra PEN Vestlandet, Fritt ord, Bergesensstiftelsen og UiB (kr. 112 000), til gjennomføring av diverse arrangementer, totalt kr. 680 000. På grunn av underskudd i regnskapet for 2016 ble det overført et negativt avvik til budsjettet for 2017 på kr. 526 866. Totalt hadde Holbergprisen kr. 12 017 134 til disposisjon i 2017. I tillegg til dette dekker UiB utgifter knyttet til husleie og annen infrastruktur. Den totale kostnaden knyttet til prisen var i 2017 på kr. 12 112 801. Holbergprisen har i 2017 et negativt avvik på kr. 317 406. Underskuddet er primært knyttet til gjennomføring av arrangementer og til lønnsutgifter.

Tabell 3: Budsjett og regnskap for 2017 og budsjett for 2018

	Budsjett 2017	Regnskap 2017	Budsjett 2018
Prispenger	4 870 000	4 870 000	6 580 000
Skoleprosjektet	458 000	408 802	1 054 120
Styret og fagkomitéer	1 112 000	934 240	1 204 500
Arrangementene	1 532 000	1 666 653	1 996 000
Informasjon	436 000	564 989	714 000
Drift	3 374 494	3 668 351	4 463 000
TOTALT	11 782 494	12 113 035	16 011 620

Budsjett for 2018

I 2018 øker Kunnskapsdepartementet bevilgningen til Holbergprisen med følgende begrunnelse: «Departementet foreslår å løyve 16,3 mill. kroner på posten i 2018 mot 11,9 mill. kroner i 2017. Som regjeringa varsla i Meld. St. 25 (2016–2017) Humaniora i Norge, foreslår Kunnskapsdepartementet at løyvinga til Holbergprisen blir auka med 3,1 mill. kroner frå 2018, slik at nivået på løyvingane til Abelpriisen og Holbergprisen blir like. Kunnskapsdepartementet foreslår dessutan ei særskild styrking av Holbergprisen i skolen med 1 mill. kroner slik at fleire skolar kan delta.» (Prop. 1 S (2017 – 2018) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak), Kunnskapsdepartementet, s. 244).

Tildelingen fra KD er i 2018 på kr. 16 329 000. Medregnet den negative overføringen fra 2017 har prisen totalt kr. 16 011 360 til disposisjon. Den økte tildelingen har ført til en betydelig utvidelse av flere budsjettposter. De største justeringene i budsjettet er knyttet til økningen i prispenger for både Holbergprisen og Nils Klim-prisen, samt økningen av budsjettet til Holbergprisen i skolen, i tråd i økningen fra 12 til 20 skoler i skoleprosjektet.

8. Holbergsekretariatet, styret og fagkomitéer

Holbergsekretariatet			
Navn	Stilling	Prosent	Kommentar
Solveig Stornes	Prosjektleder	100%	I permisjon 23.11.16 - 18.01.18
Hilde Marie Rognås	Prosjektleder	100%	Vikar: 50% fra 01.11.16-20.11.16, 100% fra 21.11.16 til 31.01.18
Hjørdis Maria Longva	Førstekonsulent/ Informasjon, web, logistikk	100%	
Hilde Omdalsmoen Fidje	Seniorkonsulent/ Holbergprisen i skolen	100%	
Ole Andreas Sandmo	Kommunikasjonsrådgiver	100%	
Ellen Mortensen	Faglig leder	50%	
Inger Marie Okkenhaug	Sekretær for Holbergkomitéen	20%	

Holbergstyret			
Navn	Institusjon	1. periode	2. periode
Sigmund Grønmo (styreleder)	UiB	2012-2016	2016-2020
Trude Haugli	UiT	2012-2016	2016-2020
Øivind Andersen	Det Norske Videnskaps- Akademi/UiO	2012-2016	2016-2020
Britt Andersen	NTNU	2016-2020	
Knut Olav Åmås	Stiftelsen Fritt ord	2016-2020	

Holbergkomitéen				
Navn	Institusjon	Fagfelt	1. periode	2. periode
Pratap Bhanu Mehta (leder)	Centre for Policy Research (India)	Statsvitenskap/jus/ filosofi	2012-2015	2015-2018
Dame Hazel Genn	University College London	Jus	2014-2017	2017-2020
Björn Wittrock	Uppsala Universitet/SCAS	Samfunnsvitenskap	2014-2017	2017-2020
Mary Beard	University of Cambridge	Humaniora	2015-2018	2018-2021
Graeme Turner	University of Queensland	Kulturvitenskap	2015-2018	2018-2021

Nils Klim-komitéen				
Navn	Institusjon	Fagfelt	1. periode	2. periode
Frans Gregersen (leder)	Københavns Universitet	Lingvistik/ humaniora	2012-2015	2015-2018
Elina Vuola	University of Helsinki	Teologi/ religionsstudier	2013-2016	2016-2019
Vilhjálmur Árnason	University of Iceland	Filosofi/humaniora/ etikk	2013-2016	2016-2019
Tone Sverdrup	Universitetet i Oslo	Jus/privatrett	2014-2017	2017-2020
Lars Magnusson	Uppsala Universitet	Samfunnsøkonomi/ samfunnsvitenskap	2014-2017	2017-2020

Jury for Holbergprisen i skolen			
Navn	Institusjon	Fag	Periode
Øystein Sæbø (leder - 2017)	UiA	Samfunnsvitenskap	2014-2017
Mette Andersson (leder 2017-)	UiO	Sosiologi	2016-2020
Jill Walker Rettberg	UiB	Digital kultur	2015-2019
Kari Ingebrigtsen	Kongsbakken vgs, Tromsø	Lektor	2015-2019
Ketil Zachariassen	UiT	Historie	2017-2021

ÅRSMELDING 2017

Innhold

1. Om Holbergprisen	3
2. Prisvinnere 2017	4
3. Arrangementer og møter i 2017	5
4. Nominasjoner i 2017	7
5. Medie- og informasjonsarbeid	11
6. Holbergprisen i skolen.....	13
7. Økonomi.....	14
8. Holbergsekretariatet, styret og fagkomitéer	15

1. Om Holbergprisen

Holbergprisen ble etablert av Stortinget i 2003 og var opprinnelig finansiert gjennom Ludvig Holbergs internasjonale minnefond. I 2013 ble fondet avviklet, og prisene finansieres nå over statsbudsjett med tilskudd fra Kunnskapsdepartementet til Universitetet i Bergen (UiB). Holbergprisen forvaltes av UiB på vegne av Kunnskapsdepartementet. UiB har nedsatt et eget styre for Holbergprisen. Styret skal sørge for bred forankring for prisen og tilliggende aktiviteter gjennom å involvere relevante aktører og miljøer, nasjonalt og internasjonalt.

Tildelingen fra KD i 2017 var på kr. 11 864 000. Dette er fordelt med kr. 6 912 494 til drift av prisen, inkludert arrangementer og informasjonsvirksomhet, og kr. 4 870 000 på prispenger. Tilskuddet skal benyttes til Holbergprisen, Nils Klim-prisen (nordisk pris for yngre forskere), Holbergprisen i skolen (aktiviteter for barn og unge) og arrangementer i tilknytning til prisutdelingen og promotering av prisene.

Ved siden av styret og sekretariat har de tre prisene – Holbergprisen, Nils Klim-prisen og Holbergprisen i skolen – egne fagkomitéer.

2. Prisvinnere 2017

Holbergprisen

Professor Onora O'Neill, filosof, University of Cambridge.

Nils Klim-prisen

Professor Katrine Vellesen Løken, samfunnsøkonom, Universitetet i Bergen.

Holbergprisen i skolen

1. pris: Aina Pedersen, Beate Haugen, Helene Storenes, Helene Storsæter, Serina Hansen, Dahlske videregående skole, «Prestasjonskulturens bakside – Puggedop».

2. pris: Kanwarjot Kaur, Elvebakken videregående skole, «Norge og ressursenes forbannelse».

3. pris: Brynjar Morka Mæhlum, Vestby videregående skole, «Blir jeg studieforberedt?».

Lærerprisen: Trond Waage, Olsvikåsen videregående skole, «Et prosjekt om prosjektet».

3. Arrangementer og møter i 2017

17. januar	Møte i Nils Klim-komiteén (Bergen)
10. februar	Møte i Holbergkomiteén (Paris) Mottakelse ved Den norske ambassaden i Paris med Julia Kristeva
16. februar	Styremøte for Holbergprisen (Bergen)
14. mars	Kunngjøring av Holbergprisen og Nils Klim-prisen
8. mai	Møte for fagjury for Holbergprisen i skolen og kunngjøring av finalistene (Bergen)
6. juni	Nils Klim-samtalen 2017: «The Social Costs of Incarceration» Masterclass 2017: «Judgement and Interpretation» Holbergsamtalen 2017 (NRK Kunnskapskanalen) Middag med rektor som vertskap
7. juni	Holbergsymposiet 2017: «Ethics for Communication» Holbergforelesningen 2017: «Justice without Ethics: A Twentieth Century Innovation?» Fagdag for finalistene til Holbergprisen i skolen Middag med Bergen kommune som vertskap
8. juni	Prisutdeling for Holbergprisen i skolen Prisutdeling for Holbergprisen og Nils Klim-prisen Regjeringsbankett til ære for årets prisvinnere
9. juni	Holbergsamtalen 2017 på Litteraturhuset i Oslo
22. september	Faglig arrangement og mottakelse ved American Academy of Arts and Sciences med Stephen Greenblatt og Manuel Castells (Boston)
27. september	Mottakelse ved Det norske generalkonsulatet i New York med Michael Cook (New York)
28. september	Arrangement ved The New York Public Library med Stephen Greenblatt (New York)
28. september	Holbergprisen i skolen på Forskningsdagene UNG (Bergen)
5. oktober	Styremøte for Holbergprisen (Bergen)
20. oktober	Møte i Holbergkomiteén (Wien)
8.-9. november	Lærerseminar Holbergprisen i skolen (Bergen)
1. desember	Seminar for lærere i samarbeid med Fritt ord-konkurransen «Kildebevissthet og kritisk tenkning i en polarisert tid» (Bergen)
2. desember	Holbergdebatten 2017 «Propaganda, Facts and Fake News» (Bergen)

I 2017 har Holbergprisen fortsatt å videreutvikle sin arrangementsportefølje, med særlig vekt på å profilere Holbergprisen internasjonalt og videreutvikle Holbergdebatten.

Holberguken

Under Holberguken 6.-9. juni 2017 gjennomførte Holbergprisen 12 arrangement, blant annet Holbergsymposiet 2017 «Ethics for Communication», Nils Klim-seminaret «The Social Costs of Incarceration» og fagdag for finalistene fra Holbergprisen i skolen. I tillegg videreførte man arrangementsporteføljen fra 2016.

Promoteringsarrangementer

Hovedvekten av promoteringsarrangementene som ble gjennomført i 2017 var knyttet til promoteringsreisen til USA. Totalt ble det gjennomført tre arrangementer på reisen. Det første var ved American Academy of Arts and Sciences i Cambridge, Massachusetts, der prisen arrangerte en samtale mellom de to tidligere prisvinnerne Stephen Greenblatt og Manuel Castells, samt påfølgende mottakelse. Det ble så arrangert en mottakelse ved Det norske generalkonsulatet i New York, der tidligere prisvinner Michael Cook bidro med et kort foredrag. Til slutt var Holbergprisen medarrangør for en samtale mellom Stephen Greenblatt og dramatiker Tony Kushner ved The New York Public Library. I tillegg arrangerte Holbergprisen en mottakelse ved Den norske ambassaden i Paris, i forbindelse med møtet i Holbergkomitéen våren 2017.

I 2018 planlegger sekretariatet å gjennomføre to promoteringsarrangementer i forbindelse med komitémøtene i København og Amsterdam i januar og februar. Nils Klim-prisvinnerne Rebecca Adler-Nissen og Claes de Vreese og vil bidra med korte faglige innlegg på disse arrangementene.

Holbergdebatten

Holbergdebatten ble arrangert for andre gang 2. desember 2017 i Universitetsaulaen i Bergen. Arrangementet ble gjennomført i forbindelse med Ludvig Holbergs fødselsdag og hadde som målsetting å profilere Holbergprisen også i høsthalvåret, samt å nå bredere ut til allmennheten. Arrangementets tema var i 2017 «*Propaganda, Facts and Face News*». Hovedinnleder var Julian Assange (WikiLeaks), som deltok i arrangementets første del via videolink. Panelet bestod av Jonathan Heawood (IMPRESS) og John Pilger (freelance-journalist), som innledet andre del av arrangementet. Faglig leder Ellen Mortensen var moderator for Q&A og samtalen mellom Heawood og Pilger, mens kommunikasjonsrådgiver Ole Sandmo intervjuet Assange etter hans innledning.

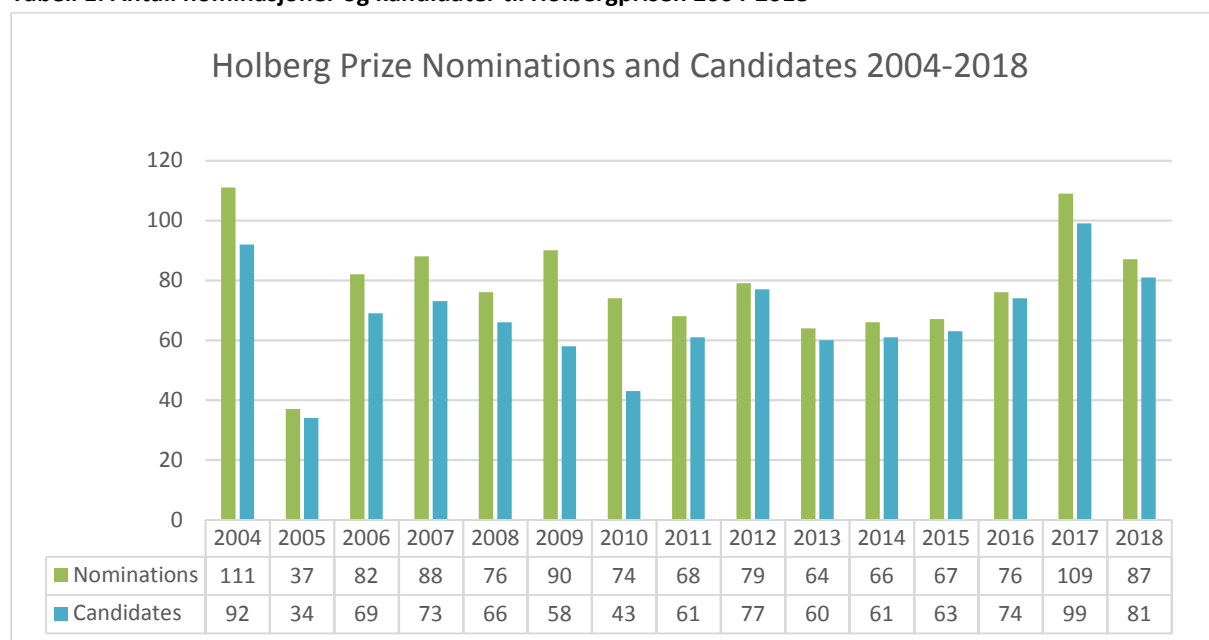
4. Nominasjoner i 2017

Holbergprisen

Holbergprisen fikk inn i alt 87 nominasjoner på 81 kandidater innen nominasjonsfristen 15. juni 2017. Dette er litt over gjennomsnittet sammenliknet med tidligere år.

- 29% av kandidatene har også blitt nominerte tidligere år, mens 71% er nye navn.
- 31% av nominatorene har også nominert kandidater til Holbergprisen tidligere.
- 43% av nominasjonane har nominator og kandidat som hører til same institusjon.
- 1 posthum nominasjon og 1 nominasjon som faller utenfor relevante fagfelt.
- Av de nominerte er 59 menn og 28 kvinner.

Tabell 1: Antall nominasjoner og kandidater til Holbergprisen 2004-2018

Geografisk fordeling

Også i år er akademiske miljøer i Nord-Amerika og Europa sterkt representerte i statistikken, mens andelen nominasjoner og kandidater fra Asia, Afrika og Sør-Amerika er lav.¹ Tabellene under viser de 10 nasjonene som har flest kandidater og nominatorer de siste to årene. I 2018 topper USA (45), Storbritannia (9) og Tyskland (6) som vanlig statistikk over antall kandidater. Øvrige land er representerte med 0-3 kandidater.

Det er stort sett den samme geografiske fordelingen som går igjen i statistikken for nominatorer, med noen flere navn fra Norden. USA (25), Norge (10) og Storbritannia (9) ligger her øverst på listen.

¹ Nasjonalitet er her regnet etter institusjonstilknytning, ikke statsborgerskap eller etnisk opphav.

Tabell 2: Topp 10 land – kandidater og nominatorer

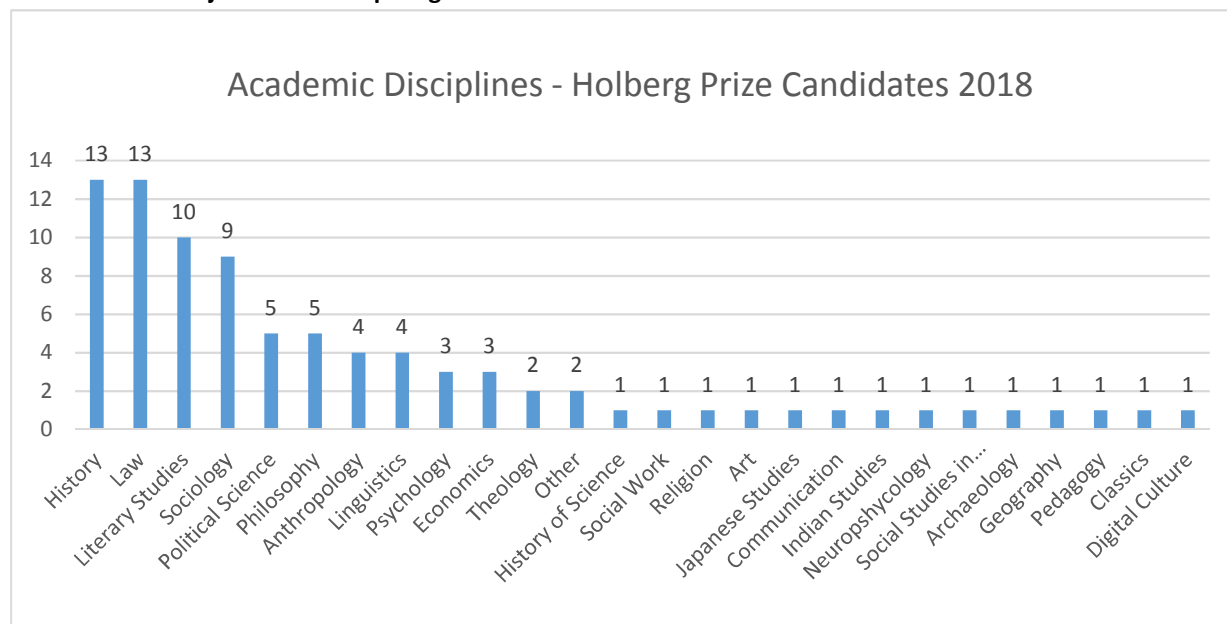
TOPP 10 LAND: KANDIDATAR	2017	2018	Totalt 04-18
USA	36	45	470
Storbritannia	17	9	171
Tyskland	10	6	62
Argentina	1	3	5
Sveits	0	2	17 (9 i 2007)
Kina	2	2	8
Frankrike	2	2	40 (12 i 2004)
Nederland	4	2	21
Kannada	4	2	67 (21 i 2009)
Danmark	2	2	25

TOPP 10 LAND: NOMINATORAR	2017	2018	Totalt 04-18
USA	30	25	367
Norge	11	10	107
Storbritannia	10	9	151
Tyskland	8	7	72
Danmark	2	5	35
Argentina	0	5	7
Israel	9	4	30
Kina	2	3	13
Nederland	2	3	20
Itala	3	3	25

Faglig fordeling

I grovinnledning er det flest kandidater fra humaniora (40) og samfunnsvitenskapene (25), i tråd med trenden fra tidligere år. I en mer nyansert inndeling er rettsvitenskap (13), historie (13), litteraturvitenskap (10) og sosiologi (9) de fagfeltene som har flest nominasjoner i 2018.

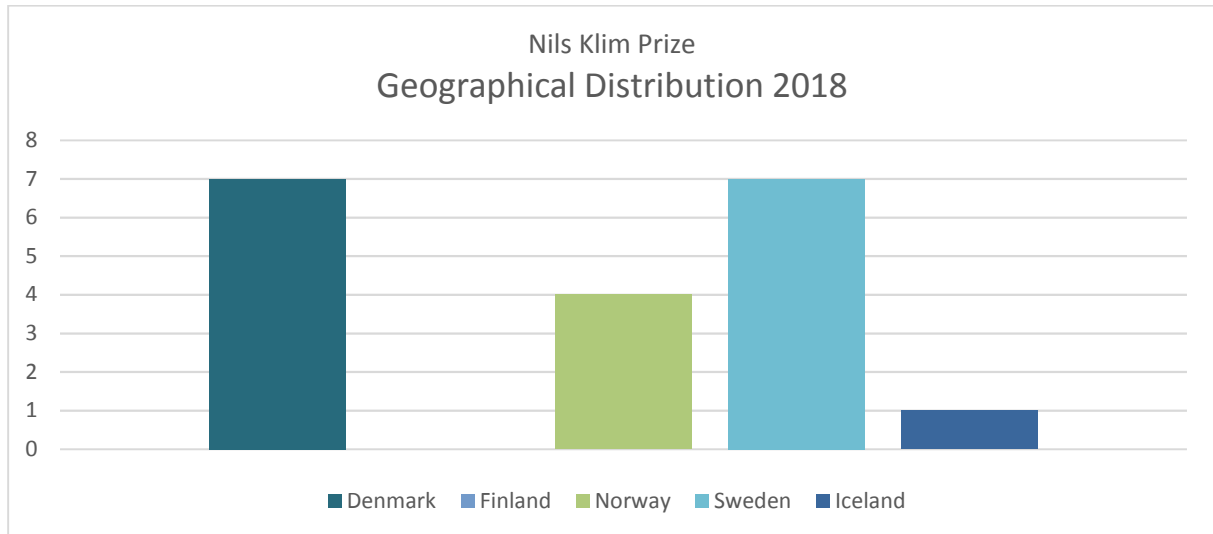
Tabell 3: Nominasjonene fordelt på fag

Nils Klim-prisen

Nils Klim-prisen fikk inn hele 19 nominasjoner til fristen 15. juni. Dette er det høyeste antallet nominasjoner hittil. Nesten en tredjedel av kandidatene er nominerte fra Københavns Universitet. 8 av de nominerte er kvinner og 11 er menn. Når det gjelder faglig fordeling er det svært mange nominerte fra samfunnsvitenskapene i år. En av kandidatene fra Sverige har medisin som fagfelt og faller derfor automatisk bort.

Tabell 4: Geografisk fordeling for Nils Klim-nominasjonene 2018

Nominasjonsutlysning

Hoveddelen av arbeidet med nominasjonsutlysningen skjer i perioden fra nyttår fram til nominasjonsfristen den 15. juni hvert år. I 2017 har arbeidet omfattet følgende tiltak:

- Oppslag på Holbergprisens nettsider.
- Masseutsending med materiell og nominasjonsplakater til aktuelle institusjoner i inn- og utland per post.
- Målrettet informasjonskampanje gjennom fagkomité og nettverk (brev + e-post)
- Bred e-postkampanje via Mailchimp.
- Tradisjonell annonsering i trykte publikasjoner og nettmedium.
- Annonsering via sosiale medier: Facebook, Twitter.

En viss pekepinn på om effektiviteten til de ulike tiltakene finner vi i tilbakemeldingene fra nominasjonsskjemaet på nett. Det ser ut til at kombinasjonen av flere tiltak er viktig, men at personer vi har nådd via e-post, gjennom nettverk og direkte kontakt med fagmiljøene utgjør den største andelen av de som til slutt velger å nominere.

Postutsending

I 2017 ble det sendt ut rundt 450 postbrev til institusjoner internasjonalt og 150 brev til institusjoner i Norden. Plakatene med nominasjonsutlysningen er oversatt til flere språk. Plakatene for Holbergprisen finnes på engelsk, fransk, tysk og spansk, mens plakatene for Nils Klim-prisen finnes på engelsk, svensk og finsk. Mottakerne er i hovedsak presidenter, rektorer, prodekaner for forskning og tilsvarende ledelser ved større universiteter / akademier / forskingsinstitusjoner.

E-postkampanje

Vi bruker utsendingstjenesten Mailchimp for å nå ut til potensielle nominatorer per e-post. Mottakerne er professorer, rektorer og andre vitenskapelig ansatte ved forskingsinstitusjoner over hele verden. I alt ble det sendt ut ca. 9000 e-poster til 4500 mottakere våren 2017. Særsilt for Nils Klim-prisen ble det gjennomført en målrettet informasjonskampanje mot fagkomitéens og

sekretariatets nettverk i Norden. Det høye antallet nominasjoner for Nils Klim-prisen i 2018 kan være en indikasjon på at dette tiltaket hadde effekt.

Annonsering

Fra mars–juni ble det plassert fem annonser i publikasjonene Times Literary Supplement, London Review of Books, Chronicle of Higher Education og Klassekampen. Den sparsomme bruken av trykte annonser skyldes både en stram budsjettsituasjon i 2017 og ønsket om å kunne disponere flere midler til annonsering på Facebook.

Annonsering via Sosiale medier

I løpet av de siste årene har kampanjer i sosiale medier blitt etablert som et viktig supplement til annonsering i trykte publikasjoner. Primært er det snakk om sponning av enkeltposter på Facebook. Selv om Facebook ikke nødvendigvis er det mediet der vi treff kjernemålgruppa, gir hver post god potensiell rekkevidde overfor fagmiljø, enkeltpersoner og yngre forskere som vi kanskje ellers ikke ville ha nådd. Til tross for stadig nye omlegginger av algoritmene, er dette stadig en relativt kostnadseffektiv annonseringsplattform.

5. Medie- og informasjonsarbeid

Nettstedet holbergprisen.no

Nettsiden, www.holbergprisen.no, er en viktig kanal for formidling av Holbergprisens aktiviteter. Her legges det ut informasjon om prisvinnere og arrangementer, strømmelenker og filmopptak fra arrangementer, intervjuer og medieinnhold av ulik art. Holbergprisens nettsider hadde 75500 besøk fra 57300 brukere i 2017. Dette utgjør en økning på omkring 8%, sammenliknet med 2016. Tilsvarende ser vi også at besøkstallene fra sosiale medier har økt markant gjennom året.

Tabell 1: Besøkende til www.holbergprisen.no

	Økter totalt	Unike besøkende
Endring i %	+8 %	+ 12 %
2017	75500	57300
2016	69786	50848

Den demografiske fordelingen for brukerne til nettsiden er omtrent tilsvarende tidligere år. Stadig er det flest besøkende fra Norge (73,8%). Som det fremgår av tabellen over utgjør besøk til Skoleprisens sider omtrent halvparten av disse treffene. Videre på listen er det er verdt å merke seg at besøkstallene fra USA (4,17%) og Storbritannia (2,61%) har gått noe ned, sammenliknet med 2015. Dernest finner vi Danmark, Sverige, Tyskland og Canada, som hver har en besøksprosent på 1-2% av totalen.

Sosiale medier

Satsingen på sosiale medier som kommunikasjonsplattform har blitt videreført i 2017. De viktigste plattformene er stadig Facebook og Twitter, men Holbergprisen holder også kontoer på Youtube, Flickr, Reddit og Soundcloud. Nytt av året er at lydopptakene som legges ut på Soundcloud også publiseres som Podcaster, noe som gir publikum mulighet til å abonnere på programmer fra Holbergprisen via iTunes, eller dedikerte Podcast-applikasjoner. Publiseringen av Holbergdebatten 2017: Propoganda, Facts and Fake News som filmklipp til Youtube har vært en stor suksess, sammenliknet med tidligere utgivelser. Ved utgangen av januar hadde klippet allerede over 22 000 visninger, som er langt mer enn noen andre filmer som har blitt lagt ut tidligere.

Tabell 2: Aktivitet på sosiale medier

ÅR	Holbergprisen Facebook		Holbergprisen i skolen Facebook		Twitter	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Antall følgere pr. 31. desember	2153	2390	361	454	1126	1330
Antall saker	137	163	81	70	268	211

I løpet av 2017 har det vært en jevn økning i antall følgere og generelt gode tall for aktiviteten på sosiale medier. Rekkevidden for enkeltposter på Facebook har gått mye ned de siste årene, noe vi

antar først og fremst skyldes endringer i Facebooks forretningsmodell og algoritmer. Holbergprisen i skolens dedikerte Facebookside gjør det fortsatt veldig bra. Denne blir også nå brukt som utgangspunkt for et lærernetverk tilknyttet skoleprosjektet.

Mediedekning

Mediedekningen i 2017 har i hovedsak vært konsentrert rundt kunngjøringen 11. mars, Holberguken 6. - 9. juni, NYPL-arrangementet i New York 28. september og Holbergdebatten den 2. desember. Holbergprisen har hatt bred omtale i nasjonalt og internasjonalt. Når man regner med Holbergsamtalen for NRK og Holbergprisens podcast, gjennomført i samarbeid med the British Academy, har holbergprisvinneren gjennomført hele 14 lengre intervjuer i norske og utenlandske medier i forbindelse med kunngjøringen og Holberguken. Samlet har oppslagene i 2017 økt ytterligere i antall, sammenlignet med året før, og de inkluderer saker i medier som The New York Times, Times Higher Education, Süd-Deutsche Zeitung, The Times og Chronicle of Higher Education. De ulike arrangementene under Holberguken ble i all hovedsak dekket i norske medier, blant annet med kronikk i Morgenbladet og statsrådsinnlegg i BT, samt prisvinnerintervjuer med blant annet TV2 Nyhetskanalen, BT, og NTB. Når det gjelder den omfattende mediediskusjonen i etterkant av Holbergdebatten, pågår denne fremdeles pr. medio februar 2018.

Filmopptaket fra Holbergsamtalen ble sendt på NRK Kunnskapskanalen 14. oktober. Programmet hadde 71.000 seere, mot 79.000 i 2016. Seertallet er nesten dobbelt så høyt som gjennomsnittet (36.300) for alle målte programmer på alle kanaler samme dag. Programmet er i tillegg lagt ut på nrk.no, samt Holbergprisens Youtube-kanal, og det vil bli sendt i reprise våren 2018.

Når det gjelder Holbergprisen i skolen, har det vært mest mediedekning knyttet til henholdsvis kunngjøringen av finalistene i mai og av priskunngjøringen og -utdelingen, som fant sted under Holberguken. I tillegg var det et større oppslag i Klassekampen i forbindelse med lærerseminaret 1. desember, som ble arrangert i samarbeid med Fritt Ord, i forbindelse med at Holbergdebatten neste dag hadde et tilsvarende tema.

6. Holbergprisen i skolen

Holbergprisen i skolens årshjul går fra søknadsfristen i oktober til prisutdelingen under Holberguken i juni. For 2016/2017 ble 12 skoler valgt ut blant 19 søkere. For 2017/2018 er det valgt ut 12 skoler blant 25 søkere. Økningen i søknadsskoler er gledelig, og lover godt for en planlagt utvidelse av antall skoler i kommende år.

I april 2017 ble HiS presentert for Opplæringsavdelingen i KD under deres stabsmøte, og samarbeidet med avdelingen har vært svært positivt for videreutviklingen av HiS. I 2018 har Kunnskapsdepartementet forslått en særskilt styrking av Holbergprisen i skolen (HiS). Gjennom en direkteoverføring fra Opplæringsavdelingen til Forskningsavdelingen i KD er HiS bevilget 1 million til utvidelse og styrking av prosjektet. I 2018 vil HiS derfor styrke sin administrasjon med en stilling for å kunne tilby prosjektet til stadig flere elever og skoler.

Den geografiske spredningen av skolene er et positivt trekk ved søknadene i 2016/2017 og 2017/2018. Nord-Norge, som har vært et satsningsområde i flere år, er godt representert. Vi har også med fylker som ikke har deltatt tidligere. Det ble i 2017 gjort en justering av den geografiske fordelingsnøkkelen slik at Midt-Norge er representert som eget område. Nøkkelen legger vekt på geografisk spredning, og fordelingen mellom nye skoler og skoler som har deltatt tidligere. I sin søknad leverer skolene også et motivasjonsbrev og informasjon om planlagt gjennomføring.

Hver enkelt av de 12 skolene får besøk fra sekretariatet i løpet av desember og januar. I tillegg får alle skolene besøk og veiledning fra en forsker tilknyttet universitet eller høyskole i skolens nærområde. Forskeren veileder elevene underveis i prosjektene på blant annet forskningsdesign, metode og analyse. Tilbakemeldingene fra skolene er at besøkene er svært viktige i oppfølgingen av forskningsprosjektene, og at kontakten med universitet og høyskoler er stimulerende. Videre er forskningskonkurransen med på å gi en merverdi utover selve forskningsperioden og fungerer godt som et studieforberedende prosjekt.

HiS jobber med å fremheve lærerens viktige rolle i den videregående skole. 8. og 9. november ble det årlige fagseminaret for lærerne som deltar i årets Holbergprisen i skolen arrangert. Ansvarlig for fagseminaret var fagkonsulent Hans Jacob Ohldieck, og tema var «Etikk, makt og metode». Lærerne som deltar får innføring i ulike metoder innenfor samfunnsfagene og de humanistiske fagene sammen med et faglig påfyll. Seminaret er også en anledning til å bli kjent med rammene for skoleprosjektet. Lærerne har gitt uttrykk for at deltagelsen på seminaret og i skoleprosjektet er inspirerende og at det bidrar til faglig utvikling. I tillegg til resultatene er det denne tette oppfølgingen, med vekt på forskningsprosessen, som skiller Holbergprisen i skolen fra andre nasjonale elevkonkurranser.

Arrangementene for Holbergprisen i skolen under Holberguken ble gjennomført på en vellykket måte, og særlig var elevenes presentasjoner under middagen på Sjøfartsmuseet med på å vise frem elevenes arbeid. I 2017 ble det også arrangert et lærerseminar i samarbeid med Fritt Ord-konkurransen i anledning Holbergdebatten. Seminaret var åpent for lærere i den videregående skole, og hele 45 lærere fra hele landet deltok. Tema for seminaret var «Kildebevissthet og kritisk tenkning i en polarisert tid», og i tilbakemeldingene trakk deltagerne frem at det ble et aktuelt og variert seminar, med relevans for egen undervisning. Samarbeidet med Fritt Ord-konkurransen fungerte godt, og seminaret var en god mulighet til å presentere de respektive prosjektene.

7. Økonomi

Inntekter og kostnader i 2017

Tildelingen til Holbergprisen fra Kunnskapsdepartementet (KD) var i 2017 på kr. 11 864 000. I tillegg mottok Holbergprisen tilskudd fra Universitetet i Bergen (UiB) til lønn (kr. 458 000), samt tilskudd fra Bergen Kommune (kr. 100 000), UiB (kr. 10 000), og fra PEN Vestlandet, Fritt ord, Bergesensstiftelsen og UiB (kr. 112 000), til gjennomføring av diverse arrangementer, totalt kr. 680 000. På grunn av underskudd i regnskapet for 2016 ble det overført et negativt avvik til budsjettet for 2017 på kr. 526 866. Totalt hadde Holbergprisen kr. 12 017 134 til disposisjon i 2017. I tillegg til dette dekker UiB utgifter knyttet til husleie og annen infrastruktur. Den totale kostnaden knyttet til prisen var i 2017 på kr. 12 112 801. Holbergprisen har i 2017 et negativt avvik på kr. 317 406. Underskuddet er primært knyttet til gjennomføring av arrangementer og til lønnsutgifter.

Tabell 3: Budsjett og regnskap for 2017 og budsjett for 2018

	Budsjett 2017	Regnskap 2017	Budsjett 2018
Prispenger	4 870 000	4 870 000	6 580 000
Skoleprosjektet	458 000	408 802	1 054 120
Styret og fagkomitéer	1 112 000	934 240	1 204 500
Arrangementene	1 532 000	1 666 653	1 996 000
Informasjon	436 000	564 989	714 000
Drift	3 374 494	3 668 351	4 463 000
TOTALT	11 782 494	12 113 035	16 011 620

Budsjett for 2018

I 2018 øker Kunnskapsdepartementet bevilgningen til Holbergprisen med følgende begrunnelse: «Departementet foreslår å løyve 16,3 mill. kroner på posten i 2018 mot 11,9 mill. kroner i 2017. Som regjeringa varsla i Meld. St. 25 (2016–2017) Humaniora i Norge, foreslår Kunnskapsdepartementet at løyvinga til Holbergprisen blir auka med 3,1 mill. kroner frå 2018, slik at nivået på løyvingane til Abelpriisen og Holbergprisen blir like. Kunnskapsdepartementet foreslår dessutan ei særskild styrking av Holbergprisen i skolen med 1 mill. kroner slik at fleire skolar kan delta.» (Prop. 1 S (2017 – 2018) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak), Kunnskapsdepartementet, s. 244).

Tildelingen fra KD er i 2018 på kr. 16 329 000. Medregnet den negative overføringen fra 2017 har prisen totalt kr. 16 011 360 til disposisjon. Den økte tildelingen har ført til en betydelig utvidelse av flere budsjettposter. De største justeringene i budsjettet er knyttet til økningen i prispenger for både Holbergprisen og Nils Klim-prisen, samt økningen av budsjettet til Holbergprisen i skolen, i tråd i økningen fra 12 til 20 skoler i skoleprosjektet.

8. Holbergsekretariatet, styret og fagkomitéer

Holbergsekretariatet			
Navn	Stilling	Prosent	Kommentar
Solveig Stornes	Prosjektleder	100%	I permisjon 23.11.16 - 18.01.18
Hilde Marie Rognås	Prosjektleder	100%	Vikar: 50% fra 01.11.16-20.11.16, 100% fra 21.11.16 til 31.01.18
Hjørdis Maria Longva	Førstekonsulent/ Informasjon, web, logistikk	100%	
Hilde Omdalsmoen Fidje	Seniorkonsulent/ Holbergprisen i skolen	100%	
Ole Andreas Sandmo	Kommunikasjonsrådgiver	100%	
Ellen Mortensen	Faglig leder	50%	
Inger Marie Okkenhaug	Sekretær for Holbergkomitéen	20%	

Holbergstyret			
Navn	Institusjon	1. periode	2. periode
Sigmund Grønmo (styreleder)	UiB	2012-2016	2016-2020
Trude Haugli	UiT	2012-2016	2016-2020
Øivind Andersen	Det Norske Videnskaps- Akademi/UiO	2012-2016	2016-2020
Britt Andersen	NTNU	2016-2020	
Knut Olav Åmås	Stiftelsen Fritt ord	2016-2020	

Holbergkomitéen				
Navn	Institusjon	Fagfelt	1. periode	2. periode
Pratap Bhanu Mehta (leder)	Centre for Policy Research (India)	Statsvitenskap/jus/ filosofi	2012-2015	2015-2018
Dame Hazel Genn	University College London	Jus	2014-2017	2017-2020
Björn Wittrock	Uppsala Universitet/SCAS	Samfunnsvitenskap	2014-2017	2017-2020
Mary Beard	University of Cambridge	Humaniora	2015-2018	2018-2021
Graeme Turner	University of Queensland	Kulturvitenskap	2015-2018	2018-2021

Nils Klim-komitéen				
Navn	Institusjon	Fagfelt	1. periode	2. periode
Frans Gregersen (leder)	Københavns Universitet	Lingvistik/ humaniora	2012-2015	2015-2018
Elina Vuola	University of Helsinki	Teologi/ religionsstudier	2013-2016	2016-2019
Vilhjálmur Árnason	University of Iceland	Filosofi/humaniora/ etikk	2013-2016	2016-2019
Tone Sverdrup	Universitetet i Oslo	Jus/privatrett	2014-2017	2017-2020
Lars Magnusson	Uppsala Universitet	Samfunnsøkonomi/ samfunnsvitenskap	2014-2017	2017-2020

Jury for Holbergprisen i skolen			
Navn	Institusjon	Fag	Periode
Øystein Sæbø (leder - 2017)	UiA	Samfunnsvitenskap	2014-2017
Mette Andersson (leder 2017-)	UiO	Sosiologi	2016-2020
Jill Walker Rettberg	UiB	Digital kultur	2015-2019
Kari Ingebrigtsen	Kongsbakken vgs, Tromsø	Lektor	2015-2019
Ketil Zachariassen	UiT	Historie	2017-2021